

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۳۰) مهر ماه ۱۳۲۹

فهرست مطالب:

- ۷- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه بین المللی نجات و اعاده فغانوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده به فضای ماوراء جو و ابلاغ بدولت .
- ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون پست و تلگراف و تلفن راجع به لایحه اهداء يك سری از هرنوع تمبر یادگاری بهريك از کشورهای ترکیه و پاکستان در صورت عمل متقابل .
- ۱۰- اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات .
- ۱۱- بیانات بعد از دستور آقای ایلخانی پور .
- ۱۲- ختم جلسه .

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- قرائت تلگرام جوایبه و اصل تلگراف معروضه بمناسبت سالروز تولد شهبانو فرح بهلولی .
- ۳- بیانات آقای رئیس بمناسبت بیست و پنجمین سالگرد تاسیس سازمان ملل متحد .
- ۴- بیانات قبل از دستور- آقایان: دکتر بهبودی مرونی - فضالی - دکتر صالحی - مهندس ارفع .
- ۵- تصویب صورت جلسه .
- ۶- تقدیم يك فقره لایحه و گزارش سه ماهه برنامه های عمرانی و يك فقره اصلاح بودجه و دو صورت دیون بوسیله آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

فروتن - فضائلی - مرندی - دکتر مهذب - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - دکتر رفیعی

غائبین مریض - آقایان:

دکتر کلالی - دکتر پروا عظم - مهندس کیا کجوری - مقرر - دکتر برومند - طباطبائی - امامی رضوی - بختیاری پور - پرویزی - تیمسار حکیمیان - شیخ بهائی - مهندس عطائی - مسعودی .

۲- قرائت تلگرام جوایبه واصل تلگرام معروضه بمناسبت سالروز تولد شهبانو فرح بهلولی

رئیس - این تلگرام از کاخ هماپوینی به مجلس شورای ملی مخابره شده

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان:

دکتر ملکی - دکتر وفا - دکتر اسفندیاری - مهندس متمدنی - دکتر رشتی - دکتر ضیائی - دکتر یزدان پناه - دکتر امامی خوئی - بانوزاهدی - دکتر گایگ - دکتر حکمت - دکتر هنوردی - کریم بخش سعیدی - ضیائی احمدی - غلام نیاکان - ایلخانی پور - دکتر ستوده روحانی - دکتر اعتمادی - دکتر خطیبی - لطف الله حی - دانشمند - سلیمانی کاشانی - شاهنده - دکتر شریعت - دکتر عظیمی -

جناب عبدالله ریاضی رئیس مجلس شورای ملی .
تلگرام شادباش و ایزاز اجاسات صمیمانه که
بمناسبت سالروز ولادت مامخبره نموده بودید ملاحظه
شد و موجب کمال مسرت خاطر گردید عنایات و توجهات
خاص ما را بعموم اعضاء هیئت رئیسه و نمایندگان مجلس
شورای ملی ابلاغ نمایند . فرح بهلوی

این تلگرام در جواب معروضه تلگرافی بود که باین
شرح بعرض رسید
پیشگاه مبارک علیاحضرت فرح بهلوی شهبانوی
ایران

باهیات مسرت و کمال افتخار بمناسبت روز فرخنده
میلاد مسعود آن علیاحضرت تبریکات صمیمانه و تهنیت های
قلبی خود و هیئت رئیسه و کلیه نمایندگان مجلس شورای
ملی را به پیشگاه مبارک تقدیم داشته و از درگاه خداوند
متعالم مسئلت دارد نعمت وجود مبارک ذات اقدس شاهنشاه
آریامهر و آن علیاحضرت و الاحضرت همایون و لایعهد
را مستدام و برقرار داشته و بیش از پیش توفیق کامل بشهبانوی
گرامی در اجرای هدفهای خیرخواهانه که متضمن رفاه و
آسایش ملت ایران است عنایت فرماید .

جان نثار عبدالله ریاضی

رئیس مجلس شورای ملی (احسن - احسن)

۳ - بیانات آقای رئیس بمناسبت بیست و پنجمین سالگرد تأسیس سازمان ملل متحد

رئیس - حاضر نمایندگان محترم مستحضر است
که بیست و پنج سال از تاریخ تأسیس سازمان ملل متحد
میگذرد و اینک این سازمان بزرگ جهانی بیست و پنجمین
سال تأسیس خود را جشن میگیرد . سازمان ملل متحد در
زمانی بوجود آمد که هنوز جنگ جهانی دوم پایان نیافته
بود با این همه برای برقراری نظم و جاوگیری از جنگ و
خونریزی و ایجاد حسن تفاهم اقدامات نمربخشی انجام
داد و از آن تاریخ تاکنون اگر چه در همه موارد کامیاب
نبوده و بطور کامل نتوانسته است به بسیاری از جنگها و
خونریزیها و مشکلات ناشی از سوء تفاهمات فائق آید
لیکن در صورت بعنوان يك قدرت عظیم جهانی در برابر
بی‌رسمیها و زورگوئیها مقاومت کرده و در بسیاری از
موارد هم موفقیت‌های درخشانی بدست آورده است .

رهبر خردمند ملت ایران درست بیست و پنج سال
پیش در مردادماه ۱۳۲۴ در آن روزها که هنوز جهان در تب
و تاب پایان جنگها و خرابیها میسوخت و پایه‌های بنای
سازمان ملل متحد در کنفرانس سانفرانسیسکو نهاده میشد
فرمودند :

«تصمیماتی که برای بسط عدالت و حفظ حقوق ملل
و استقرار مبانی صلح در کنفرانس سانفرانسیسکو اتخاذ
شده وسیله گرانبهایی است که همراهنه موجبات سعادت
مطمئن و امیدوار مینماید و همه باید این تصمیمات را با
اشتیاق کامل پیروی کرده و از مشارکت در اجرای آن
دقیقه‌ای فروگذار نکنند .»

ملت ایران در آغاز تشکیل سازمان ملل متحد بآن
پیوست و شاهنشاه عالیقدر ما در همه موارد پشتیبانی خود را
از اصول منشور ملل متحد و این سازمان بین‌المللی ایزاز
فرموده و آنرا بهترین وسیله برای ایجاد تفاهم بین‌المللی
و از میان بردن اختلافات ملل و بعبارت دیگر جلوگیری از
جنگها و خونریزیها دانسته اند . در آخرین خطابه افتتاحیه
شاهنشاه در دوره اجلاس سال ۵۰ - ۱۳۴۹ مجلس نیز
صریحاً فرموده اند که سیاست خارجی ما پشتیبانی از سازمان
ملل متحد و تصمیمات آنست (صحیح است) .

رهبر خردمند ملت ایران عملاً نیز در همه موارد از
این سازمان بین‌المللی پشتیبانی فرموده و تصمیمات آنرا
در حفظ صلح جهانی قاطع و ارزنده شناخته اند (صحیح
است) در مورد حل مشکل بحرین کشور ما عملاً در بلا
بردن حیثیت و احترام این سازمان بین‌المللی گام برداشت
و اعلام نمود که آماده است استقلال بحرین را در صورتیکه
مردم آن سرزمین خواسته باشند و مورد تأیید شورای امنیت
سازمان ملل متحد نیز قرار گیرد بپذیرد و سرانجام نیز تصمیم
این سازمان بین‌المللی را بپذیرفت و این خود درس
ارزنده‌ای بود برای بسیاری از کشورهای دیگر
که اگر در کشمکشها و منازعات و مخاصمات
فیما بین تصمیمات این سازمان بزرگ جهانی
گردن نهند صلح و آرامش را ببهائی بسیار ارزاتر از آنچه
اکثر در ازاء آن میپردازند بدست خواهند آورد .

بهر صورت ملت ایران به پیروی از نیات بلند رهبر
عالیقدر خود پیوسته از هدفهای سازمان ملل جانبداری

و حمایت کرده و از مجریان صمیمی مصوبات و مقررات
این سازمان بوده است (صحیح است) در سیاست داخلی
نیز کوشش کرده است که با اجرای اصول انقلاب ملی
مرام و هدف واقعی این سازمان را که برقراری مساوات
و آرامش و تأمین آسایش اکثریت افراد ملت است همیشه
پیروزمندتر و درخشانتر سازد و این درست منطبق با همان
هدفهاست که سازمان ملل میگوید با مشکلات فراوان در
کشورهای عضو آغاز آنرا نمودار کند زیرا اجرای این
اصول بهترین ضامن هم‌آهنگی اجتماعی در داخل کشور
و در نتیجه تأمین صلح و آرامش جهانی است که اساس
منشور ملل متحد بر مبنای آن استوار میباشد .

تاریخ بیست و پنجساله این مجمع بزرگ جهانی
شاهد تلاشها و کوششهای فراوانی است که اگر چه در همه
موارد با موفقیت همراه نبوده لیکن بهرحال از بسیاری
جهت بحال مردم جهان نفید و مؤثر بوده و توانسته است
برای جلوگیری از گسترش جنگ و ناامنی در بسیاری از
موارد وسیله مناسبی باشد .

شاهنشاه آریامهر در پیامی که بمناسبت بیست و
پنجمین سال تأسیس این سازمان بین‌المللی بوسیله خواهر
والاتبار خود ارسال فرمودند در همین مورد چنین اشاره
فرمودند :

درست است که طی این مدت مبانی صلح متزلزل و
ناپایدار بوده ولی لاقلاً خطر جنگ اتمی و همگانی
تخفیف پیدا کرده است .»

ملت ایران از صمیم قلب توفیق هر چه بیشتر سازمان
ملل متحد و تمام ملل صلحدوست جهان را در برقراری
هر چه بیشتر اصول تفاهم بین‌المللی خواهانست (صحیح
است) و بیست و پنجمین سالگرد تأسیس این سازمان جهانی
را با تجلیل و احترام تلقی کرده و تبریک میگوید و آرزو مند
است که در آینده سازمان ملل متحد بتواند بیش از گذشته
منشاء اثر باشد و در حفظ صلح و برقراری نظم و اصول
معدلت و انصاف و وظیفه خود را در سراسر جهان با همکاری
همه ملل عالم بنحو مطلوب ادا سازد (احسن - احسن) .

۴ - بیانات قبل از دستور - آقایان : دکتر بهبودی -
مروتی - فضالی - دکتر صالحی - مهندس ارفع
رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنم
آقای مهندس بهبودی تشریف بیاورید .

دکتر مهندس بهبودی - قبلاً بعرض مجلس شورای
ملی می‌رسانم که همکار وهم مسلك عزیز من آقای دکتر
باقدر شریعت که از منطقه زلزله زده حوزه انتخابیه اش
بازدید کرده بود بعلت بستری شدن موفق نشد مطالبی را
که میخواست امروز بعرض مجلس برساند و انشاءالله
هروقت بهبودی یافت بعرض خواهد رسانید . دیروز و
پریروز دو طرح عمرانی در کشور پایان پذیرفت و از
آنجا که اجرای این دو طرح که از اکار بلند رهبر عالیقدر
ملت ایران شاهنشاه آریامهر سرچشمه گرفته است
بعهده وزارت آب و برق میباشد این بود که
بن مأموریت داده شد از انجام بموقع این طرحها از
مسئولین اجرای آن تشکر کنم گزچه در نحوه اجرای خیلی
از کارها با مجریان امر اختلاف عقیده و سلیقه داریم و
خردمان را شریک شادی و خوشحالی مردمی میدانیم که هر
روز شاهد پایان یافتن یا شروع يك کار عمرانی میباشد
که این طرحها عموماً بفرمان رئیس مملکت و رهبر
انقلابی که جز سعادت و آسایش ملت خود بجزیر دیگری
نمیانندیشد انجام میشود (صحیح است) .

پریروز خط سراسری ۲۳۰ کیلو ولتی اتصال برق
نیروگاه سد محمد رضا بهلوی تهران افتتاح شد . و بدین
طریق قلمی بزرگ در راه اجرای فرمان شاهنشاه برداشته
شد چه شاهنشاه رهبر عالیقدر ملت ایران در کتاب انقلاب
سفید خود فرموده اند (یکی دیگر از کوششهای اساسی ما
در بالا بردن سطح زندگی و اقتصاد مملکت تولید و توزیع
هر چه بیشتر نیروی برق در سراسر کشور است و هدف
تهائی این است که این نیرو در تمام مملکت بحد اکثر
امکان تعمیم یابد) .

بعوجب آمارهائی موجود و محاسباتی که انجام شده
است میزان احتیاجات تهران ببرق در عرض چهار سال
آینده سه برابر خواهد شد و بهمین نسبت و شاید شدیدتر
مصرف برق سایر مناطق خصوصاً قطبهای صنعتی
اضافه میگردد این ازدیاد مصرف علاوه بر آنکه
مراکز تولید نیرو را توسعه خواهد داد تغییراتی در شبکه
توزیع و نحوه توزیع بوجود خواهد آورد و بهمین علت هم
هست که خط ارتباط الکتریکی سد محمد رضا شاه تهران

را که فعلاً با اختلاف سطح ۲۳۰ کیلو ولت کار میکند قابل افزایش به ۴۰۰ کیلو ولت در نظر گرفته ایم.

برنامه هائیکه برای توسعه برق در نظر گرفته اند و معجزی این برنامه ها شرکت تولید و انتقال نیروی ایران میباشد یعنی نصب نیروگاه ۲۴۰ مگاواتی منجیل و ۲۴۰ مگاواتی خوزستان ۱۲۰ مگاواتی اصفهان ۱۲۰ مگاواتی مشهد ۱۲۰ مگاواتی کرمان ۱۵۰ مگاواتی اهواز و ایجاد شبکه ۷۴۵ کیلومتری نیروگاه سد ارس و شهرهای دور دریاچه رضاییه - شبکه ۴۱۵ کیلومتری تهران - اصفهان - شبکه ۸۰۸ کیلومتری نیروگاه زرنند کرمان و شهرهای استان کرمان و معادن آن منطقه طرح اتصال منجیل تبریز و بالاخره نیروگاه عظیم ۱۰۰۰ مگاواتی سد رضاشاه کبیر همانطور که پیش بینی کرده اند و بایستی که تا بحال اجرا کنندگان این برنامه در اجرای اهداف مقدس شاهنشاه از خود نشان داده اند امید است که بزودی نظریات مبارک شاهنشاه آریامهر راجع به برق در سطح مملکتی انجام گیرد. دیروز نیز شاهنشاه و شهبانو چشم مردمان شاهدوست اصفهان را روشن کردند و بمنظور بازدید از عملیات کارخانه ذوب آهن آریامهر و افتتاح سد شاه عباس کبیر آن خطه زرخیز نزول اجلال فرمودند سد شاه عباس کبیر که بمنظور تأمین آب کارخانه آریامهر و آبیاری ۹۵۰۰۰ هکتار اراضی ساخته شده است از سد هائی است که در نوع خود قابل توجه است و این سد محققاً در دگرگون کردن وضع اقتصاد منطقه اثرات شگرفی خواهد داشت مسئله ای که من میخواهم اینجا یادآوری کنم این است که این سد باخط انتقال نیروی برق سرتاسری یکسبه ساخته نشده است و این صحیح نیست که فقط مردم مملکت از جریان افتتاحش باخبر شوند و از نتایج اقتصادی طرح فقط بگزارش متصدیان امر قناعت شود. سال گذشته افتخار داشتم که همراه همکاران ارجمند عضو کمیسیون آب و برق از فعالیتهای وزارت آب و برق در استان آذربایجان بازدید کنم و واقعاً فعالیت چشم گیری بود این وظیفه دستگاههای تبلیغاتی مملکت است که از بدو شروع یک طرح تا پایان آن مردم همه مملکت خصوصاً مردمی که مستقیماً از آن طرح منتفع خواهند شد از ثمرات طرح مطلعشان کند و با نمایش فیلمهای خبری مردم را واقماً از آنچه که میگذرد باخبرشان کند (کاظم مسعودی - چون دولت با تبلیغات تظاهر به کارهای انجام شده ندارد

میگذارد که اقلیت واقعیات را بگویند) احسنت.

درباز دیدیکه سال گذشته کردم و آنچه که دیروز و بریزوز نیز بان توجه کردم مجریان کلیه طرحهای وزارت آب و برق از شخص وزیر گرفته و مسئولین شرکتهای تابعه و متصدیان کارگاهها جوانانی هستند که تحصیلات خود را در دانشکده فنی پایان رسانده اند و بافتخارات تحصیلی خود نیز اکثر آگذرانند دانشگاههای خارج را اضافه نکرده اند.

منصور روحانی و رفقای او که امروز توانسته اند مورد عنایت شخص اول مملکت قرار گیرند و اشخاص موفقی باشند وزیرزاده نبودند (احسنت) و تماماً از خانواده های متوسط این مملکت بحساب می آیند (احسنت) یک بررسی اجمالی در پیدا کردن دلیل موفقیت آنان بعقیده من ضروری است (آفرین).

علت این موفقیت امروز آنان من نتیجه عمق تحصیلات و انضباط شدید تحصیلی میدانم که در دوران تحصیل آنان در کانونهای فرهنگی عموماً و خصوصاً در دانشکده فنی مراعات میشد (احسنت) منصور روحانی و رفقایش در سالهای بحرانی ۱۳۲۳ و ۱۳۲۴ که هیچک از وسائل آسایش و راحتی که امروز محصلین در اختیار دارند در آنروزگار در اختیار دانشجویان نبود و آنان ناچار بودند از جنوب تهران بدون وسیله خود را بدانگاه که در دورترین نقطه آنروز تهران بود برسانند و درس بخوانند (صحیح است) ولی بمعنای واقعی کلمه درس بخوانند چون سرپرستی دلسوز داشتند که امروز بر کرسی ریاست مجلس نشسته است (صحیح است - احسنت) و مایل بود شاگردانش با سواد شوند.

وضع تحصیل امروز بهیچوجه با سالهای تحصیلی ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۰ که افکار افراطی در مدارس و دانشکدهها نضح میگرفت و مردم زیر فشار جنگ و مضائب آن بودند قابل مقایسه نیست ولی متأسفانه بجای اینکه عده قلیلی از محصلین امروز دانشجویان دیروز را سرمشق قرار دهند و سرموقیت آنانرا الگوی کار خود قرار دهند راه دیگری برگزیده اند که بهیچوجه منطبق با مصالح آنان و مصالح آینده مملکت نیست (صحیح است) ایران فردا بمردان با سواد و باشعور در سطح علم و تکنیک فعلی دنیا محتاج است ایران فردا بجوانانی که فقط افتخار داشته باشند که گواهینامه ای در

دست گرفته اند بدون آنکه پایه معلوماتی داشته باشند احتیاج ندارد.

من از آن گروه اشخاصی هستم که اعتقاد دارم که جوانان برای عصری غیر از این عصر بدنی آمده اند و بنا بر این نباید عادات و رفتار و طرز تربیت ما را عیناً کپی کنند آنان آزادند تا بهر قسم میخوانند در آیند ولی اگر بخواهند فردا در این مملکت موفق باشند باید خود را با اسلحه علم مجهز کنند من این رفتار را که اینروزها برای هیچ براه افتاده است در شان جوانانی که میخوانند سالهای آخر دوران دبیرستان خود را طی کنند صحیح نمیدانم من نمیتوانم باور کنم که جوانی که دوران کودکی را پشت سر گذاشته اند رسماً اعلام کنند که مانمی خواهیم درس بخوانیم ولی میخواهیم مدرسه برویم و از آزادیهای کبیر که زیر عنوان دانش آموز داریم استفاده کنیم و دست آخر هم گواهینامه ای بماندهند و بعد برویم پشت در دانشگاه درجا بزنیم یا بهر تربیتی هست خود را بخارج برسانیم و آبروی مملکت را ببریم.

من تنها دانش آموزان را مقصر نمیدانم (صحیح است) بلکه عده ای از آن گروه را که با باز کردن مدارس خصوصی و تجاری که اسم آنها بغلط مدارس ملی گذاشته اند و بقصد کسب ثروت و کاسبی وارد جمعی از خود گذشته شده اند نیز مقصر میدانم.

من اینجا اعلام میکنم بموجب قوانین مملکتی تحصیلات ابتدائی در مملکت اجباری است و پس از پایان تحصیلات ابتدائی آنها کبیر که عشق به تحصیل ندارند یا آنانی که نمیخواهند مردان موفق فردا شوند اجباری ندارند درس بخوانند و دولت هم وظیفه ای در قبال آنان ندارد ولی اگر رفتند در پشت میز مقدس مدرسه نشستند باید خود را آماده درس خواندن کنند و شکر این نعمتهائیکه امروز در اختیارشان گذاشته شده است بجای آورند.

من مصاحبه های جناب خانم وزیر آموزش و پرورش را خواندم و شنیدم و از گفته ایشان که تلویحاً اعلام کردند محصلین بی سواد هستند تا نخوانند میگویم همه آقایان و خانمها که اینجا نشسته اند دوران دبیرستان را گذرانده اند و خوب بخاطر دارند که هر کس با هر معدلی نمره کمتر از ۷ داشت مردود بود و همه مطالب را میبایست امتحان دهد

فیزیک - شیمی - جبر - مثلثات - تاریخ - جغرافی - املاء و انشاء و معدل بیابورد و هیچ امتیازی درسی بر درس دیگر نداشت و معلمی بر معلم دیگر؛ من از جناب ایشان سؤال میکنم چه مقامی آئین نامه امتحانات را تغییر داد که امروز برای آنکه آئین نامه صحیحی جایگزین آئین نامه غلط شود ناچار با استدلال کردند من از جناب ایشان سؤال میکنم برای بالا بردن سطح دانش فرزندان این آب و خاک چه برنامه هائی تنظیم کرده اید (دکتر زعفرانلو - وزارت آموزش و پرورش برنامه شان را ریخته اند و بمورد اجرا گذاشته اند) آیا با اصلاح يك آئین نامه کارها تمام میشود یا میدبایست مقامات آموزشی (احسنت - احسنت).

رئیس - آقای مروتی تشریف بیاورید.

مروتی - همکاران ارجمند گرامی، در چند روز اول هفته که مجلس جلسه نداشت يك عید مذهبی بزرگ و يك جشن خجسته تاریخی در يك روز برگزار شد که از هر حیث شایسته تبریک و تهنیت در این ساحت مقدس است عید بزرگ ما ولادت با سعادت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه بود که از طرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم و سازمان جوانان این عید سعید و بزرگ را بموم هم میهنان گرام و عالم تشیع تبریک و تهنیت عرض می کنم (احسنت احسنت) و امروز تاریخی و خجسته در همانروز سالروز نیروی هوائی شاهنشاهی بود که هر ساله در روز ۲۵ مهر برگزار میشود اجازه میخواهم تاریخچه مختصری از پیدایش نیروی هوائی در ایران و سپس علت برگزاری سالروز نیروی هوائی را در روز ۲۵ مهر بعرض همکاران ارجمند برسانم بفرمان رضاشاه کبیر که درود بی پایان بر وانش باد در سال ۱۳۰۱ برای نخستین بار دفتری بنام دفتر هواپیمائی تشکیل شد و بعداً در پانزدهم خرداد ۱۳۰۳ فرمان تشکیل هواپیمائی نظامی صادر شد و اولین دسته افسران ایرانی در سال ۱۳۰۳ بفرانسه اعزام شدند و اما اولین هواپیماهای خریداری از کشورهای فرانسه و روسیه که ۱۲ فروند بود بجز دوفروند بقیه نتوانستند خود را بتهران برسانند و در پنجم اسفندماه ۱۳۰۴ بود که اولین هواپیما با پرچم ایران بخلبانی يك افسر ایرانی در قلعه مرغی فرود آمد و آنروز اعلیحضرت رضاشاه کبیر بمنظور تشویق جوانان و از

هوایمائی شخصاً در فرودگاه حضور یافته بودند و پس از فرود آمدن هوایمائی شاهنشاه خلیان آن را مورد تفقد قرار دادند.

بتدریج نیروی هوائی که از ۲۰ فروند نوع و خلبانان داخلی و خارجی تشکیل میشد شروع بانجام وظیفه و در عملیات نظامی - آذربایجان کردستان - لرستان - بلوچستان - اصفهان - فارس و وظائف محوله را با کمال فداکاری انجام داد تا بالاخره در سال ۱۳۰۹ غایب فارس با پیروزی ارتش پایان و امنیت در سراسر کشور برقرار گردید در سال ۱۳۱۴ ماشین آلات کورخانجات هوایما سازی شهباز نصب و آماده بهره برداری گردید تاد شهر یور ۱۳۲۰ که با سرایت آتش جنگ جهانی بایران و احدهای نیروی هوائی دچار خسارت فراوان شدند و از سوم شهریور تا ۱۴ خرداد ۱۳۲۵ نیروی هوائی دوره آزر کو در امگنگیرانید و در این موقع که تمام فشار های ای انحلال این نیروی عظیم بکار میرفت اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر باروشن بینی و تأمل اندیشی به ارزش و اهمیت نیروی هوائی که برای حفظ استقلال کشور واقف بودند - در زمانیکه فشار اجانب برای انحلال این نیرو زیاد بود نه تنها هرگز اجازه انحلال این نیروی حیات بخش و مدافع را ندادند بلکه بمنظور تشویق جوانان برای شرکت در کار هوایمائی و تقویت روحیه کارکنان نیروی هوائی شخصاً بفرآگرفتن فن خلبانی اراده فرمودند در حقیقت شاهنشاه ایران مانند بزرگترین فرماندهان نظامی دنیادر بحرانی ترین لحظات به آخرین راه حل یعنی سرمشق قرار دادن خویش توجه فرمودند همه میدانیم که در تاریخ تشکیل و پیشرفت هر سازمانی هر چندگاه یکبار واقعه دیده میشود که منشأ تحول و مبدأ تجدید حیات برای آن سازمان محسوب میگردد اغلب اینگونه وقایع برجسته از آن جهت در سرنوشت این قبیل تشکیلات تأثیر زایل نشدنی وابدی باقی میگذارند که در قلوب اعضای متشکله آن اثر بخشیده و نیروی محرکه روانی عظیمی را بوجود میآورند در سال ۱۳۲۵ نیز یک چنین واقعه فراموش نشدنی در تاریخ حیات نیروی هوائی ایران روی داد این واقعه تاریخی از ۱۴ خرداد ماه آنسال آغاز گردید و در چنین روزی بود که کارکنان نیروی هوائی بانهایت غرور و سرافرازی احساس کردند

که تماچه اندازه مشمول مراسم و توجهات مخصوص فرمانده تاجدار و محبوب خود میباشند در آن هنگام که آثار شوم اشغال میهن عزیز ملذذ تمام شتون مملکت زخته دو انیده بود اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریا مهر که مظهر ملت و بقای ایران و کانون احساسات ملی و تاریخی مردم این سرزمین هستند در خرداد سال ۱۳۲۵ با اراده بفرآگرفتن فن خلبانی عملاً یک درس فداکاری بی نظیر بجوانان پاک نهاد این سرزمین مرحمت فرمودند و با پوشیدن لباس پرواز آغاز فعالیت نوینی را بکارکنان نیروی هوائی و تمام جوانان کشور اعلام فرمودند و از همان روز صفحه جدیدی در تاریخ هوایمائی ایران مفتوح شد باس و ناامیدی ناشی از اثرات جنگ جای خود را به امیدواری داد و تصمیم و کوشش جایگزین دودلی و بلاتکلیفی گردید شاهنشاه آموزش خلبانی را ظرف مدت ۴ ماه و ۸ روز پایان رسانیده و در روز ۲۵ مهر ماه ۱۳۲۵ شاهنشاه آریا مهر با قبول گواهینامه خلبانی مباحات و سرافرازی فراوانی را نصیب نیروی هوائی فرمودند برای اینکه خاطره افتخار آمیز چنین روز فرخنده در تاریخ هوائی همیشه زنده بماند بنابه پیشنهاد این نیرو از پیشگاه مبارک استدعا گردید که ۲۵ مهر سالروز نیروی هوائی تعیین گردد و این استدعا مورد قبول فرمان همایونی مبنی بر تعیین روز ۲۵ مهر بعنوان سالروز نیروی هوائی شاهنشاهی شرفصدور یافت نیروی هوائی شاهنشاهی ایران با توجهات خاصه شاهنشاه نسبت به دفاع از کشور مجزبه به آخرین نوع شکاریهای سریعتر از صوت و هوایما های شکاری نوع فانوم (اف-۴) که از نیرومند ترین هوایما های خطاوت جهان است و نزدیک به ۲/۵ برابر سرعت صوت سرعت دارد بخدمت نیروی هوائی ایران در آمد و باین ترتیب کیفیت نیروی هوائی شاهنشاهی همطراز با پیشرفته ترین نیروهای هوائی جهان گردید.

بلاشک حاصل هر گونه ابراز مساعی در راه ترقی نیروی هوائی علاوه بر تقویت بنیه دفاعی کشور گامی بجلو در پیشرفتهای همه جانبه ملی محسوب میگردد.

بسیار بموقع است یاد آور شوم که تقویت و تهیه وسائل نظامی مدرن و تجهیز نیروی کشور به بهترین نوع اسلحه و هوایما در زمانیکه هنوز ندای جنگ از هر طرف

نگوش میزند و متأسفانه اجحاف قوی بر ضعیف متصور است بهترین راه پیشرفت و حفظ استقلال و امنیت اقتصادی کشورهایی مثل ما که مایلند در عین قدرت صلح و سلامت با همگی بسر برند میباشد - اگر ما صرف قسمتی از بودجه خود برای دفاع از هستی و استقلال وطن خویش میبردازیم این برای رزم آوری نیست بلکه صریحاً بعرض میرسانیم اگر نیروی دفاعی ما ضعیف بود ما در چنان وضعی قرار میگرییم که امکان هیچگونه پیشرفتی نداشتیم رشد اقتصادی ۱۱ تا ۱۲ درصد مرهون امنیت و استحکام کامل است - پس بودجه ارتش ما - خرید اسلحه ما - کمک مستقیم با اقتصاد و ادامه پیشرفت سریع و رشد اجتماعی و ثبات سیاسی همه جانبه ما است.

حقیقتی را عنوان مینمایم - در دنیا کمتر رهبری در حد شاهنشاه مابفکر صلح و آسایش کشور خود و جهانیان است (صحیح است) مبتکر استفاده از نیروی نظامی و سپاهیان در راه پیشرفت علم و دانش و سلامت اجتماع بتمام سپاهیان دانش و بهداشت چه کسی جز شاهنشاه عظیم ما بود (صحیح است).

لژیون خدمتگزاران بشر را چه کسی پیشنهاد و اقدام نمود صلح طلبی و عدم تجاوز در حال قدرت این نشانه واقعی از مردمانی است که فقط بخاطر دفاع مشروع دست باسلحه میزنند اعتقاد مردم ایران برایست که دفاع از وطن و استقلال و شرف با هر قیمتی و بهر مبلغی ایزان است ما بهر عظیم نیروی هوائی شاهنشاهی روز ۲۵ مهر که در پیشگاه شاهنشاه آریا مهر و علیاحضرت شهبانو و الاحضرت ولایتعهد انجام شد - در اثر کردانی و ورزیدگی و دقت کامل مورد تقدیر و عنایت شاهانه واقع شد استعداد جوانان ایزانی که با آخرین فنون نظامی و هوائی واقف و به بهترین طریق در مانور مزبور نشان دهنده قدرت عمل و آموزش نسل جوان مملکت و حقیقتاً غرور آمیز بود (صحیح است) کادر نیروی هوائی شاهنشاهی در وضع موجود از نظر کیفیت شایسته ترین و مطلع ترین افراد را در خدمت خود دارد و خلبانان جوان و ارزنده ایرانی عهدهدار پرواز سریع ترین هوایما های جهانند و تعلیم و تربیت در این نیرو در حدی است که همطراز و هم پایه مترقی ترین ممالک جهان میباشد (صحیح است).

از این ساحت مقدس پیشرفت سریع نیروی هوائی شاهنشاهی ایران و سالروز این نیروی عظیم را که در صلح و جنگ بخدمت صادقانه خود ادامه میدهد به پیشگاه شاهنشاه و ملت ایران تبریک عرض نموده و موفقیت روز افزون تیمسار ارتشبدخانی فرمانده محبوب و افسران و درجه داران و کارمندان این نیرو را از خداوند تعالی مسئلت دارم با توجه بعرایضی که در مورد سالروز نیروی هوائی نمودم تذکری دارم که امیدوارم مورد توجه کامل قرار گیرد - و آنهم مسئله دزدی هوائی یا هوایما دزدی است.

میدانیم بزرگترین عامل ناراحتی بشرنگرانی است نگرانی از فقر - نگرانی از بیماری - نگرانی از جنگ و سایر نگرانیها مسئله پیشرفت های هوائی - هر نگرانیهای موجود بشر - نگرانی پراضطراب تری افزوده است.

امروز مسافرت های هوائی مورد احتیاج عموم جهانیان است و باین اقدام سارقین و ایجاد این نگرانی صریحاً بعرض میرسانم که سلب آزادی از جامعه بشریت شده است - خون تصور کنید هر هوایمائی که ربوده میشود تمام کسانی که بهر جهت مسافری دارند نگران و مضطرب میشوند.

سرق هوائی جنگ علیه بشریت و آزادی است بسیار بموقع است که کلیه دول جهان تصمیمات مشابه و شدیدی در این مورد اتخاذ نمایند تا این سایه جغد شوم نگرانی و وحشت را از سر مسافرتین جهان کوتاه و اقدامی نمایند که ربانندگان و دزدان آزادی هوائی در هیچ نقطه جهان نتوانند برای خود پناهگاه و مأمنی پیدانمایند معتقدم تا زمانی که دولتها مجتمعاً در این مورد اقدامی نتهوده اند دولت ایران هر اقدامی که در راه مبارزه با این راهزنان هوائی چه از نظر گذرانیدن قانون و چه از نظر کنترل مسافرتین بنماید مورد استقبال و خواسته عموم خواهد بود.

ما امیدواریم دیگر شاهد دزدی و جنایات هوائی که باعث نگرانی شدید کلیه کشورهای جهان شده است نباشیم و در این مورد کنفرانس یا تا باید راه حل مناسب و مؤثری برای جلوگیری از دزدی هوایما های مسافری بیاید ، تا از این اعمال خلاف انسانی واضطراب انگیز جلوگیری بعمل آید (صحیح است).

باز هم تلگرافاتی در مورد راه نهادن کرمانشاه و

جهات اقتصادی این راه از نظر استان کرمانشاه و شهرستان نهاوند رسیده که امیدوارم دولت همانطور که جناب آقای هویدا قول دادند در سال ۵۰ این راه را جزء برنامه قرار دهند (احسن - احسن).

رئیس - آقای فضائی بفرمائید.

فضائی - تقدیر چنین بود که در دو ماه مهرو آباد، درهای سعادت و نیک بخنی و سربلندی بر روی میهن ما گشوده شود. مهرماه ماهی است که در آن میلاد شهبانوی محبوب ایران اتفاق افتاده است از مهر و شفقت و عواطف انسانی علیحضرت که در نقطه اوج و کمال است حکایت دارد (صحیح است) در عین حال عنوان شاهنشاه آریامهر را بخاطر می آورد و ما را به ماه آبان میرساند که در آبان ماه خورشید وجود علیحضرت همایون شاهنشاه محمدرضا شاه پهلوی تابیدن گرفت و چهار ستاره درخشان دیگر که هر یک در فلک خود خورشیدی تابان هستند چون والاحضرت ولایت عهد عظمی و والاحضرت شاهدخت شهنواز پهلوی، والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی و والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی میلادشان در ماه آبان اتفاق افتاد. اگر در این دو ماه هر سال می بینیم که رویدادهای نیکو به نفع ملت و بخاطر ملت در این مملکت روی میدهد جای تعجب نیست هم اکنون هم مسلک عزیز من مهندس ناصر بهبودی شرح سفر برکت اثر اعلیحضرتین را برای اتصال برق سد محمد رضا شاه پهلوی در مدار نیروی سراسر کشور همچنین اجازه بهره برداری از سد شاه عباس کبیر را در اصفهان بیان کردند. با این نیرو کارخانه ها بکار خواهد افتاد، باغات و مزارع سرسبز خواهد شد مسئله پیشبرد صنعت ما و پیاده شدن مسئله کشت و صنعت عملی خواهد شد. در کار سد شاه عباس کبیر هم معلوم است چه منافعی عاید مردم و روز فردای کشور خواهد شد بخصوص وقتی من بنام سد شاه عباس کبیر توجه می کنم به عظمت اندیشه شاهنشاه بزرگ و محبوب تعظیم می کنم (صحیح است) که علاوه بر آنکه نتایج اراده و افکار اعلیحضرت را مردم امروز ایران و مردم فردای ایران می برند اعلیحضرت آثار عصر آریامهر را بنام بزرگان گذشته و تاریخ ایران نامگذاری می کنند و نام آبان را نیز مخلاک میسازد، نمونه دیگرش سد

شاهپور، نمونه دیگرش سد امیر کبیر است، امیر کبیر در زمان زندگی خودش گرفتار نادانانی شد که او را رنگ زدند و از خونش صحن حمامی را رنگین کردند اما شاهنشاه آریامهر از امیر کبیر تصویری ساختند که از بالای سدی که نام امیر کبیر دارد پیوسته آب فرو میریزد و باغات و مزارع را سرسبز می کند کارخانه ها را بکار می اندازد و خانه ها را روشن میسازد (احسن) من هر وقت بطرف سد کرج میروم از این تصویر عالی که شاهنشاه از نام امیر کبیر ایجاد کرده اند و نگذاشته اند که خون این مرد بزرگ بهتر برود سر تعظیم به آستان شاهنشاه بزرگ آریامهر فرود می آردم (آفرین) در دو هفته قبل شاهنشاه به خطه غرب کشور نزول اجلال فرمودند و از کارهای عمران و آبادانی و تولیدی آنجا بازدید فرمودند. نمایندگان شهرستانهای غربی افتخار داشتند که در صفوف فشرده و انبوه مردم، مقدم گرامی شاهنشاه را استقبال کنند. هم مسلک من آقای امام مردوخ، آقای یوسفی و آقای ابودر که اتفاقاً ما چهار نفر از شهرستانهای غربی کشور انتخاب شده ایم و دیگر نمایندگان محترم از حزب اکثریت تشریف داشتند و شرفیاب بودند، اتفاقاً هم مسلکان من و همچنین آقای ایلخانی پور قصد داشتند که امروز در این باب عرض سپاسگزاری از طرف موکلینشان بکنند هم مسلکان من کمال لطف و عنایت را کردند و بمن انجام این امر مقدس را محول داشتند، در نتیجه توجهات شاهنشاه کارهای آبادانی در آن ناحیه رونق زیادی گرفته است در همین کارخانه قندیستون در دوسه روزی که بودم دیدم یک صحرای بزرگ از کامیونهای پرچغندر ایستاده است و مرتباً با دستگاههای اتوماتیک کامیونها را بارگیری میکنند و میروند و بجای آن صدها کامیون دیگر می آید، فکر می کردم در همین چندسال چه انقلابی در وضع زندگی روستائیان و کارگرانی که در آن کارخانه مشغول کار هستند ایجاد شده است چه در این کارخانه و چه در امثال این کارخانه در سراسر کشور. همچنین کارخانه پشمیاب کرمانشاه که بناگذاری تأسیس شده است و بدست مبارک شاهنشاه افتتاح شده است همچنین کارهای عمرانی و آبادانی، بخصوص در زمینه ساختن پارکها که آقای شهرستانی

استاندار کرمانشاهان کوشش و فعالیت بسیاری کرده اند (صحیح است) و ترضیه خاطر مبارک شاهنشاه را فراهم کرده اند (صحیح است) اما توصیف شور و شوق و هیجانی که چندین هزار مردم کرمانشاهان برای زیارت شاهنشاه محبوب خودشان نشان میدادند کار مشکلی است آن اشکها که از روی شوق از چشمان آنها روی گوسنه هایشان می غلطید آن غریب های شادی که بر میداشتند و آن احساساتی که نشان میدادند بمحض اینکه شاهنشاه از جانی عبور میفرمودند و مردم موفق شده بودند که شاهنشاه را زیارت کنند بنا برسم محلی که در قسمت های غربی مرسوم است دست افشانی و پایکوبی میکردند و قبول خودشان چوبی می گرفتند آنچنان منظره ای داشت که حقیقتاً وصف ناپذیر است من میخواهم یک منظره دیگری را وصف کنم و آن منظره قسمی شاهنشاه است بارهاست که من این مسأله را مطالعه میکنم هر وقت شاهنشاه با افراد ملت خود و بانبوه ملت خود تماس میگیرند خطوط و موج مسرت و شادی در سیمای شاهنشاه بقدری جذب آسمانی دارد که قابل وصف نیست در میان این دو قطب با همدیگر یک مبادلات معنوی با نگاهها و باترسمها با اشکها و با غریبهای شادی از دو طرف پدید میآورد و منظره ای ایجاد میکند که یک وحدانیت آسمانی را نشان میدهد و یک جذب آسمانی را انسان می بیند (صحیح است) هر چشم بینائی باین دو قطب مینگرد ملت را در قامت رسای شاهنشاه میتواند ببیند و شاهنشاه را در قلوب و چشمان ملت (صحیح است) (احسن) (مصطفوی) شما از طرف عدم ملت ایران صحبت میفرمائید این دو قطب با هم میگویند ما یکی رویم اندر دو بدن (احسن) بنده معتقدم همه کارهای معجزه آسایی که در این مملکت روی داده است نقطه عطفش باین پیوستگی و این پیوند ناگسستی بین شاه و ملت است (صحیح است - احسن) این برنامه های سنگین که در همه جای دنیا با اشکالات فراوان پیاده شده است وقتی در مملکت ما پیاده شد بصورت معجزه آسایی به آسانی صورت گرفت باین دلیل است که ملت ایران اعتقاد فوق العاده و ایمانی خاص به شاهنشاه خود دارد و از دل و جان قبول دارند که چه فرمان یزدان چه فرمان شاه (صحیح است) (احسن) ملت ایران این اعتقاد و این ایمان را آسان بدست

نیابرد باید واقعاً يك قدری به گذشته نگاه کنیم. ملت ایران تجربه ها و آزمایش های فراوان کرد گروه های مختلف را آزمایش کرد چپ ها را و راست ها را. مدعیان اصلاحات را و چه بهای سنگینی و قیمت کمر شکنی بابت این آزمایش ها داد و آنگاه دید آن سنت ۲۵۰۰ ساله آن موهبت الهی و فره ایزدی که بر تارک شاهنشاه ایران جلوه میکند تنها راه سعادت و نجات اوست (صحیح است - احسن) يك وقت دیگر هم هست که شاهنشاه در اوج مسرت قرار میگیرند و هر وقت شاهنشاه بزرگ ما با آن روبرو میشوند باز سیمای آسمانی و حقیقی شان آشکار میشود و این آنوقت است که می بیند خدمتی برای ملت انجام گرفته است هر وقت به بیند که کار مثبتی انجام یافته و مأموران و وظیفه خود را درست انجام داده اند خدمتی کرده اند کارخانه هایی بکار افتاده است و آزمایش مردم فراهم شده است يك خشودی و رضایتی در چهره شان دیده میشود که واقعاً همه خدمتگزاران مملکت یقین باید بدانند که تنها راه جلب رضای شاهنشاه ما خدمت به ملت است (صحیح است) و از این راه مأمورانی خواهند شهرستانی می توانند مطمئن باشند که با خدمت کردن است که میتوانند مورد توجه و مورد عنایات شاهنشاه واقع شوند (صحیح است) بنده بهر حال عضو حزب اقلیت هستم در عین حال که هر وقت خدمتی را ببینم وظیفه دارم و فراموشیون من حتی ما را مأمور میسازد که آن خدمت را باز گو کنیم اگر نظر انتقادی هم داشته باشیم باز بعنوان وظیفه اقلیت باید آن وظیفه را انجام بدهم و بهمین جهت این نکته را تذکر میدهم که در این کار مستحذات از قبیل پارک سازی و همه مستحذات دیگر باید يك توجه خاصی هم مأمورین بنگاهداری آنها بکنند يك سازمان خاصی. اعتبار خاصی و ترتیب بخصوصی برای نگهداری این مستحذات ایجاد کنند چون در دوره ایجاد عامل نگهداری وجود دارد فی المثل در مورد پارک همان موقع که پارک را ایجاد میکنند پارک را آب میدهند بای درخت را بیل میزنند اما وقتی دوره ایجاد تمام شد اگر توجه به اینکار نداشته باشند بتدریج پارکها از بین میروند و اینکارها باید روی هم بیاید تا آثاری بزرگ برای مردم فراهم شود از این جهت نسبت به این موضوع مخصوصاً اولیای امور را متذکر میشوم که از هم اکنون بفرکر

نگهداری آنچه که از طریق کوشش مأمورین انجام میشود باشند بخصوص که عملاً دیده میشود مأمورینی که بعد میآیند آن علاقهای را که مأمورین قبلی داشته اند ندارند و در نتیجه بایک دور آن ندادن بیک بسازک ممکن است بزرگ خشک بشود این است که این تذکره انقصادی را بعرضتان میرسانم (احسن) بنده میخواستم در باب یک موضوع دیگر یعنی راجع به بهره برداری از منابع نفتی کشور چند کلمه ای بعرض نمایندگان محترم برسانم این مسلم است که بهره بری شاهنشاه ملت ایران همه کوششهای خود را بکار بسته است تا عمر آن آبادی تولید کافی رشد اقتصادی افزایش درآمد سرانه مردم در عین جان آمان و عدل و آرامش در این مملکت ایجاد بشود میان طرفان بلا جزیره ای آرام ساخته ایم و این آرامش نه فقط برای مملکت ما بلکه برای تمام ممالک جهان و بطور کلی جهان امروز با ارزش است ما اگر امروز در باره منابع نفتی خودمان صحبت میکنیم نه بخاطر این است که بخوایم قصر زرچید بسازیم نه بخاطر این است که بخوایم در آن مملکت و ظروف طلا بگذاریم نه بخاطر این است که بخوایم پول هایمان را در بانک بگذاریم و از آن بهره بگیریم بخاطر تأمین آب سالم تأمین غذا تأمین بهداشت و فرهنگ مردم است بخاطر تأمین درآمد سرانه ای که امروز در دنیا برای یک ملت فهمیده و روشنی مثل ملت ایران حداقل متناسب است میباشد (صحیح است) ما دیگر برایمان قابل قبول نیست ملت ما با وجود اینکه سهمی بزرگ در آرامش جهانی دارد با وجودی که مسائل بزرگ بین المللی را مطرح میکند و علمدار آن است مانند لژیون خدمتگزاران بشر یا بیکار بایسوادی جهانی هنوز گرفتار این مسائل کوچک باشیم و در مقابل شرکتهای نفتی همه اقدامات و نظریاتشان و همه کارهایشان تنها بر اساس تأمین منافع خودشان باشد این برای ما قابل قبول نیست که قیمت نفت را تعیین کنند نه بر اساس مصلحت ما بلکه بر اساس منافع شرکای خودشان میزان استخراج را خودشان تعیین کنند نه بروفق منافع ما بلکه بحساب منافع بیشتر شرکای خودشان حوزه مصرف نفت ما را بخودشان محدود و تعیین کنند باز بر اساس منافع خودشان دنیا را تشنه نفت بگذارند نه بخاطر منافع ما

بلکه بخاطر منافع خودشان ما بهره بری شاهنشاه تمام عوامل تولید را در اختیار مردم گذاشته ایم یعنی انقلاب ارضی اصلاحات ارضی ملی کردن منابع زیر زمینی جنگل و مرتع حتی آب همه اینها بخاطر این است که عوامل تولید در دست یک عده معدود نماند بلکه مال همه اشخاص ما همه افراد مردم باشد که صلاحیت دارند در چنین شرایطی ما نمیتوانیم تحمل کنیم که از نفت مابک شرکتهایی باین نحو استفاده کنند ولی هنوز در مملکت ما صحبت از آب سالم غذای کافی بهداشت باشد من در قصر شیرین بودم در همین سفر دیدم مردم ناله دارند که معلمین ریاضی و طبیعی آنجا نمانده اند و آنجا را ترک کرده اند و آمده اند تهران و مدارسشان در حال نیمه تعطیل است البته فعالیتهایی شده بود که از افراد غیر معلم بیایند آنجا تدریس کنند و بر اساس توجهات شاهنشاه مقرر شده است که یک عده لیسانسه علوم طبیعی و ریاضی که موقع نظام و وظیفه شان است برگردند و بروند آنجا تدریس بکنند و اما چرا آنها آنجانی مانند برای اینکه ما حقوق کافی نداریم به آنها بدهیم اگر حقوق کافی میداشتیم آن معلمان آن شهر را ترک نمی کردند ما هنوز برای خاطر درس دادن به بچه هایمان احتیاجاتی داریم ولی آنها چه فکر میکنند فقط منافع شرکتهای خودشان را که روز بروز زیادتیر میشود این دردنیای امروز صحیح نیست دنیایی که شما ملاحظه میکنید روز جنگ داخلی اردن چقدر دنیا را نگران کرد و هنوز هم نگرانند این آرامشی که در این مملکت هست واقعاً برای دنیا و برای کشورهای این کنسرسیوم ارزش ندارد؟ این صحیح نیست من معتقد هستم این شرکتهای آنها باید هر چه زودتر بخودشان بیایند و بدانند آنچه را شاهنشاه بزرگ ما در موقع افتتاح اجلاس اخیر مجلسین بیان فرمودند عهده دل افراد ملت ایران بود (صحیح است) همه ملت ایران همین عقیده را دارند و بهتر است بگذارند تا وقتی که ممکنست این گره بادیست باندبیر شاهنشاه گشوده شود نگذارند که کار بجائی برسد که بنا بر یک مثل ایرانی حتی باندان هم این گره را نتوان گشودند بار دیگر بنا بر وظیفه ای که داریم همه ما داریم از طرف خود دور نقای نماینده شهرستانهای استان کرمانشاهان و مردم محل از تشریف فرمائی

اعلیحضرت همایون شاهنشاه بآن خطه که همیشه مقدمه شان مایه خیر و برکت است سپاسگزاری میکنم و از سروران محترم که با صبر و حوصله عراض مرا گوش فرمودند تشکر میکنم (احسن-احسن).

رئیس - آقای دکتر صالحی بفرمائید.

دکتر صالحی - قبلاً از طرف خود و اعضای فراکسیون حزب ایران نوین میلاد با سعادت امام عصر عجل الله تعالی فرجه را بعموم شیعیان جهان مخصوصاً به هموطنان عزیز تبریک و تهنیت عرض می نمایم (احسن).

بمناسبت نزدیک بودن به روز فرخنده چهارم آبان از فرصت استفاده کرده میلاد مسعود شاهنشاه آریامهر و الاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی خواهر والا گهر معظمه را به ملت ایران و خاندان جلیل سلطنت تبریک و تهنیت عرض مینماید.

بطوریکه نمایندگان محترم استحضار دارند اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی محبوب ایران روز گذشته چهارشنبه ۲۹/۷/۴۹ از تأمیسات عظیم کارخانه ذوب آهن آریامهر دیدن فرمودند.

در مسیر حرکت از فرودگاه تشریف هزاران نفر از طبقات مختلف مردم اصفهان مقدم شاهنشاه و شهبانوی ایزانرا انگلیزان کردند و پر شورترین احساسات را ابراز داشتند پس از بازدید از شهر تاریخی اصفهان اعلیحضرتین

در میان استقبال پر شکوه و کم نظیر بمنطقه فریدن نزول اجلال فرموده و شاهنشاه آریامهر سد بزرگ شاه عباس کبیر را افتتاح و فرمان بهره برداری از سد و نیروگاه برق آبی آنرا صادر فرمودند.

سد شاه عباس کبیر یکی از آثار بزرگ انقلاب شاه و مردم است که ایجاد آن دگر گونیهای شگرفی در استان دهم و منطقه فریدن پدید آورده و چهره شهر تاریخی اصفهان را بکلی عوض خواهد کرد ایجاد سد روی دره زاینده رود از آمال دیرین اهالی اصفهان و از دیر زمان مورد توجه اعلیحضرت رضاشاه کبیر بود و محلی بنام کسک داش سالها مورد مطالعه کارشناسان قرار داشت.

با انقلاب سفید ایران زمان تحرك و سازندگی سرعت و جهش مملکت بسوی صنعتی شدن فرا رسید و برای مسئولین امر زمان تأمل جایز نبود و بی تفاوتی گناهی غیر قابل بخشودنی لذا اوامر شاهنشاه آریامهر مبنی بر صنعتی شدن مملکت و استفاده از منابع زیر زمینی و قانون

ملی شدن آب که اصل دهم انقلاب است وزیر فعال آب و برق و سایر مسئولین امر را بر آن داشت که آرزوی چهار صد ساله ساکنین شهر اصفهان بر آورده شود و رودخانه ای که از هزاران سال قبل از دامنه کوههای فریدن بسوی فلات مرکزی ایران جاری بود و در گاو خونی بهدر میرفت بهار و مورد استفاده کشاورزان و صنعتگران قرار گیرد.

مهندسی و کارشناسان دهکده آبادچی را که در کنار زاینده رود و یکی از قراء بزرگ بخش جادگان فریدن است و در ۱۱۰ کیلومتری جنوب غربی اصفهان قرار دارد برای ایجاد سد مناسب تشخیص دادند.

پس از کسب اجازه از شاهنشاه آریامهر بلافاصله تحقیقات و عملیات از تاریخ ۲۴/۱۲/۴۲ توسط شرکت سوکر که بعنوان مهندسین مشاور از طرف سازمان برنامه برگزیده شده بود آغاز گردید و در تاریخ ۲۸/۶/۴۵ رسماً توسط شرکت فرانسوی ساسر اقدامات در جهات مختلف از قبیل جاده سازی کوی کارگران و کارمندان و غیره آغاز و بتن ریزی سد در روز فرخنده ۴ آبان ۴۶ با سرعت شروع بطوریکه در ۲۸/۹/۴۸ آب بمخزن پشت سد انداخته شد.

اکنون در فاصله کمتر از دو ساعت با جاده آسفالتی درجه یک منشعب از جاده ازنا واقع در فریدن عبور از گردنه ای به ارتفاع ۲۴۵۰ متر از سطح دریاسیاحان و

جهانگردان داخلی و خارجی میتوانند در فصول مختلف بویژه در تابستان در منطقه بیلاقی فریدن در کنار دریاچه بزرگ سد شاه عباس از هوای لطیف و دلپذیر و آب گوارا و مناظر و طبیعت که خداوند بر این منطقه ارزانی داشته بهره کافی ببرند.

وسعت مخزن بقدری است که چهار دهکده بزرگ با مزارع زیادی از فریدن را در خود غرق و دریاچه وسیعی در منطقه بیلاقی فریدن بوجود آورده است.

کوی کارگران و کارمندان با اسلوب شهرسازی و تمام تسهیلات موجود در دره ای سبز و خرم و کنار زاینده رود منظره ای بس با شکوه و دلنشین برای سیاحان فراهم کرده است.

سد شاه عباس با تأسیسات برق آبی و تولید نیرو و انتقال آن به اصفهان و ساختمان آب بندیا سد کوچک گنجگاه در چهار کیلومتری پایگاه سد و شبکه آبیاری آن یکی از برنامه های جالب و جاویدان عصر انقلاب شاه

و مردم بشمار میآید و از لحاظ موقعیت و زیبایی درخاور میانه کم نظیر است (صحیح است). شاهنشاه و شهبانو ضمن بازدید از تأسیسات سد در باره احداث خانه جوانان و هتل برای مسافران و جهانگردان و درختکاری در محل آبریزهای سد دستوراتی صادر کردند و فرمودند:

سد در فوق العاده است ولی منظره سد شاه عباس کبیر در هیچ نقطه ایران نیست.

با ایجاد سد در روی زاینده رود: ۲۶۰ میلیون متر مکعب آب از رودخانه کوهرنگک و اطراف آن بسوی زاینده رود جاری خواهد شد و هم اکنون بوسیله تونل کوهرنگک ۱۴۰ میلیون متر مکعب آب آن جاری است و بقیه هم از چشمه‌های ماربران که در دامنه شرقی کوههای زاگرس و زردکوه بختیاری در دره‌ها جاری است و شاخه اصلی کارون را تشکیل میدهند تأمین خواهد شد.

سد شاه عباس و سرباچه عظیم آن ضمن پیشگیری از تأثیر خشکسالی، از اتلاف آب در باتلاق گاوخونی جلوگیری بعمل آورده و توسعه کشاورزی اصفهان و بکار انداختن چرخهای عظیم صنعت ذوب آهن و فولاد سازی ایران از هدفهای اساسی آن خواهد بود. (صحیح است) این سد بتنی و قوسی با ارتفاع یکصد متر و طول ۴۸۰ متر و گنجایش ۱۴۵۰ میلیون متر مکعب در ارتفاع ۲۰۶۳ متر از سطح دریا قرار گرفته که نتایج حاصله و فوائد آن بشمار خواهد بود (صحیح است) که خلاصه آنها بقرار زیر است:

- ۱- با این طرح ۹ متر مکعب آب مداوم در ثانیه برودخانه زاینده رود اضافه خواهد شد.

۲- تأمین آب برای یکصد هزار هکتار اراضی واقع در شبکه آبیاری منطقه اصفهان.

۳- تأمین حد اکثر ۶ متر مکعب آب در ثانیه برای کارخانه ذوب آهن.

۴- تولید حد اکثر ۲۲۰ میلیون کیلووات ساعت برق در سال برای شهر اصفهان و صنعت ذوب آهن.

۵- مهمتر از همه مصونیت دهات اطراف رودخانه و بله‌های تاریخی اصفهان از خطرات ناشی از سیلابهای فصلی.

۶- در نتیجه ازدیاد در آمد عمومی شهر اصفهان از راه توسعه سطح کشت و بالارفتن میزان تولید با ذخیره ۱۲۰۰ میلیون متر مکعب آب در دریاچه

سطح کشت اصفهان از ۶۰ هزار هکتار که فعلاً بطور ناقص آبیاری میشود به ۱۰۰ هزار هکتار افزایش خواهد یافت.

زحمات و کوششهای خستگی ناپذیر و شبانروزی جناب آقای مهندس روحانی وزیر محترم آب و برق در اجرای منویات شاهنشاه آریامهر و کمکهای بیدریغ مسئولین سازمان برنامه در خورستایش و تقدیر است (صحیح است) در تاریخ سدهای ایران و شاید دنیا کمتر سدی باین بزرگی باشد که در عرض چهار سال آغاز و پایان آن باشد. این سرعت این تحریک این همه پیشرفت و جنب و جوش در سطح مملکت و شکافتن کوهها و صخره‌ها و مه‌پار کردن رودخانه‌ها و سیلابها مولود انقلاب عظیم شاه و مردم است.

مردم زحماتش و با هوش و بصیرتگر اصفهان سپاس و درود بی پایان خود را بر هریر عالیقدر ایران تقدیم میدارند. (صحیح است).

هیچ جمله و عبارتی نمیتواند شکر این همه عنایات و توجه را آنچنان که باید بجا آورد و زبان هم قاصر از ادای آن است. فقط گذشت زمان و زحمات و کوششهای شبانروزی صنعتگران اصفهانی و ساکنین فلات مرکزی ایران است (صحیح است) که بابازوان سترگو و کوششهای خود بتوانند در راه پیشبرد هدفهای انقلاب شاه و مردم و بشمار رسانیدن آن باسخگوی عنایات شاهانه باشند.

استقبال و احساسات پر شور و کم نظیر قاطبه اهالی اصفهان و فرییدن از علیحضرت شاهنشاه آریامهر و علیحضرت فرح پهلوی شهبانوی نیکوکار ایران خود نشان دهنده سپاس و شکر بی پایان آنان از رهبری عالیقدر ایران است که در کوتاهترین مدت ملت خود را با ارشاد و رهبری‌های خردمندانه بسوی ترقی و تعالی سوق و به قافله تمدن جهانی رسانیده است (صحیح است).

همزمان با اتمام سد شاه عباس پرداخت غرامت بزارعین و مالکین و مستحقات چهار دهکده بزرگ و مزارع اطراف سد که در مخزن دریاچه قرار میگیرند شروع و هنوز ادامه دارد. امید است با کوششهای شبانه روزی مسئولین آب و برق منطقه اصفهان در آینده خیلی نزدیک و زودتر از آنچه تعیین شده است ترتیب انتقال آب اضافی از دره کوهرنگک و چشمه‌ها بران انجام و ساختمان

شبهه‌های آبیاری در نکوآباد واقع در ۴۵ کیلومتری اصفهان نیز پایان باید (احسن).

از بقیه و قلم جناب آقای مهندس ارفع استفاده میفرمایند. متشکرم (احسن).

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید.

مهندس ارفع - بنده از جناب آقای دکتر صالحی تشکر میکنم که مقداری از وقت باقیمانده را به بنده مرحمت فرمودند که بنده چند کلمه‌ای صحبت کنم قبل از شروع عرایضم از همکاران ارجمند جناب آقای دکتر بهبودی و جناب آقای فضائی سیاست‌گزارم نسبت بایراد بیاناتی که در اینجا فرمودند و قسمتی از آنها کاملاً مورد تأیید فراکسیون ایران نوین بود (صحیح است) بنده تشکر میکنم از دوجهت یکی اینکه نشان دادند که رعایت انصاف را در قضایات امور میکنند و با اینکه کار اقلیت اصولاً انتقاد است ولی فراکسیون محترم حزب مردم توجه کرده‌اند که نباید حقایق را بخاطر انتقاد و رول خاصی که اقلیت در مجلس دارد زیر پایگذار (مدرسی) اقدامات مملکتی را همیشه ما تأیید کرده‌ایم و این موجب کمال تشکر است بنده خیلی متشکرم از این که در اینجا تأیید تلویحی از دولت حزب ایران نوین بعمل آمد که دولت حزبی ما توانسته است مجری بسیار خوبی در راه بشمار رساندن نیات مقدس شاهنشاه بزرگ ما باشد (صحیح است) و ما مفتخر هستیم که تا امروز این وظیفه پاسداری را با صداقت و امانت و پشتکار دولت حزبی ما انجام داده و خوشبختانه مورد تأیید حزب مردم هم هست (صحیح است) مسائلی که در اینجا مطرح شد چون ارتباط به مصالح عمومی اجتماع ما و کشور ما دارد طبعاً مورد تأیید فراکسیون اکثریت هم خواهد بود زیرا همیشه به تجربه ثابت شده و نشان داده‌ایم که جاییکه پای مصالح مملکتی بعیان آمده است اقلیت و اکثریتی ندارد (صحیح است) مسئله‌ای را که آقای فضائی در مورد نفت اشاره کردند کاملاً مورد تأیید ما است (احسن) باید در اینجا گفته شود که کشور ما با تلاشهای پی گیری که در طول سنوات متمادی کرد و با نتایجی که از مبارزات خود بدست آورد در همان زمان هم نسبت به قرارداد منعقد رضایت نداشت در طول این زمان سعی دولت ایران این بوده است

که بتواند استفاده کنندگان از منابع طبیعی ایران را متوجه يك حقیقت کند و آن اینست که ملت ایران صاحب منابع طبیعی خود است و باید از این منابع حداکثر استفاده را بنفع پیش برد اجتماع ایرانی. بنفع بهبود وضع ساکنین کشور بنفع اصلاحات و عمران کشور استفاده و بهره‌برداری کند متأسفانه جاییکه پای منافع پیش میآید مثل اینکه چشم‌دل و عقل افراد را خیلی زود کور میکند کسر سیوم نفت و سایر استفاده کنندگان و کشور های ذینفع در این مسئله متأسفانه امروز چشم عقلاشان آتطور که باید کار نمیکند باید توجه داشته باشند که کشور ما يك کشور ۳۰ میلیون جمعیتی است با توجه بدرآمد حاصله از نفت ۳۰ میلیون جمعیت را باید بتوانیم برافزاد و خوشبختی برسانیم (صحیح است) ما کشوری نیستیم صاحب ۲۵۰ هزار جمعیت یا يك میلیون جمعیت یا ۳ میلیون جمعیت و با درآمد های سرشار نفتی که بخواهیم درآمد های حاصله را در بانکهای خارج متمرکز کنیم و درآمد سرانه غیر قابل تصویری در مملکت داشته باشیم و باز افراد ما در آن سطحی که بخواهند نتوانند زندگی کنند ما کشوری هستیم دارای جمعیت زیاد به تناسب جمعیت از منابع طبیعی و درآمد خود باید بتوانیم استفاده کنیم بنده فکر میکنم بیاناتی که شاهنشاه بزرگ ما در اجلاس اخیر مجلسین بیان فرمودند روشنگر سیاست کامل دولت و ملت ایران است و باید بار دیگر تأیید شود هر نظری که از طرف شاهنشاه ابراز شود چون تجلی خواسته های ملت ایران است بدون چون و چرا و با کمال علاقمندی و ایمان تبعیت خواهد شد (صحیح است) و قوانینی که لازمه استیفای حقوق ملی ایران باشد از مجلسین ایران خواهد گذشت. امروز این نکته را باید یاد آور شوم گرهی را که بنا دست میتوان باز کرد نباید بنا دندان باز کرد (صحیح است) (احسن) موضوع دوم که اینجا لازم است مجدداً بآن اشاره شود گرچه در محافل مختلف و از طرف مجلس سنا و همچنین همکاران ما در اینجا ذکر و اشاره شده موضوع آموزشی و جریانات اخیر عده‌ای از جوانان عزیز و فرزندان دبند ما است که متأسفانه موجب کدورت حاضر همه ما و بخصوص شاهنشاه بزرگ ما را فراهم ساخته است زیرا علاقه معنوی که همه ما نسبت باین امیدهای آینده

داریم موجب خواهد شد که همیشه سعادت، خوشبختی، پیشرفت و موفقیت این فرزندان عزیز را آرزو کنیم همه ما اگر نگاهی به گذشته بکنیم می بینیم که کشور ما از نظر آموزش مراحل مختلفی را طی کرده یک وقت تعلیم و تربیت در این مملکت آنچنان محدود بود و آنچنان مردم بی علاقه به این مسأله بودند که شاید رفتن به مدرسه و تحصیل علم در عداد الحاد و کفر بود این مراحل طی شد و بجائی رسید که در اثر تشویق و اقدامات بزرگ رضاشاه کبیر این کشور نه تنها صاحب مدارس خوبی شد بلکه عده زیادی از جوانان با ارزش ما برای کسب تحصیلات بیشتر در کشورهای خارجی شدند و بناوشه های بسیار ارزنده ای از علم به این مملکت برگشتند و مصدر خدمتانی گشتند در دوران ما روز بروز بر تعداد دانشکده ها دانشگاهها مدارس و دبیرستان ها و دبستان ها افزوده شد و امروز کمال خوشوقتی است برای ما وقتی می شنویم که بیشتر از چهار میلیون دانش آموز ما در مدارس مشغول تحصیل هستند تعداد دانشجویان در دانشکده ها تعداد بسیار قابل توجهی است گرچه ممکن است هنوز هیچکدام از ما راقاع نکند ولی این رقمی است بسیار قابل توجه و نشان دهنده اینست که این مملکت در اثر ثبات و در اثر پیشرفت های اقتصادی توانسته است یک محیط خوب و سالم برای تحصیل فرزندان این کشور فراهم کند (صحیح است) حق و انصاف اینست که در یک چنین محیط ساکت و آرامی در یک چنین محیطی که به پیروی از نیت رهبر بزرگ خود دولت سعی میکند موجبات رفاه و آسایش فرد فرد افراد این کشور را فراهم کند و مسئولین امور این وظیفه خطیر را بعهده دارند در چنین موقعیتی شایسته است که دانش آموزان عزیز ما فرزندان عزیز و جوان ما هم باین مسائل توجه کنند تا از گذشت ایام و از گذشت روزها بتوانند توشه کافی و بهره کافی برای تطبیق خودشان با زندگی آتی و نیازی که این کشور دارد فراهم کنند یک وقت مسأله این بود که علم را بخاطر علم باید آموخت و شاید در زمانی که این فلسفه بر محیط علم و دانش حکمفرمایی میکرد نتیجه نهائیش این بود که توانستیم از این مدارس و مکاتب علما و فلاسفه و دانشمندانی بدنیار عرضه کنیم که امروز باعث افتخار تاریخ ایران هستند اما با گذشت زمان این فلسفه هم تغییر پیدا کرده

و فلسفه تحصیل علم بخاطر علم تغییر صورت داده و برگشت باینکه تحصیل علم باید با زندگی روز مره و با نیاز جامعه تطبیق کند و بخاطر انسانهایی که احتیاج بزندگی بهتر و محیط سالمتری دارند. و اصول هر فلسفه ای انسان و فرد انسان است بهره گیری از دانش و آموزش و پرورش هم آهنگ باشد بنابراین می بینیم امروز هدف از تحصیل عبارتست از کسب دانش هایی است که بتواند با زندگی روزمره و نیاز های مسا تطبیق کنند پس وقتی باین مسأله توجه کنیم یک نکته روشن می شود و آن اینست که عنوان علم با خود علم تفاوت پیدا خواهد کرد و عبارت ساده تر باید عرض کنم لیسانس بودن و مهندس بودن و دکتر بودن با اطلاع معنوی و واقعی در این زمینه داشتن دو مفهوم جداگانه دارد چه بهتر که بتواند این مفاهیم یک موقع رو به هم انطباق پیدا کند و یکی شود یعنی یک دکتر ما داشته باشیم با تمام اطلاعات و معلومات رشته مربوطه اش یا یک مهندس داشته باشیم با تمام اطلاعات مربوطه اش این فرد فرد قابل احترام و قابل تجلیل و قابل ارزش برای اجتماع ما خواهد بود اما اگر خواستیم فقط عنوان را بچسبیم در آن موقع یک گردونی خواهد بود که فقط پوسته است و مغز نخواهد داشت امروز جوانان ما باید توجه باین مسأله بکنند که گردونی باشند دارای مغز به صرفا پوسته ای باشند بعنوان گردو و راه حصول باین هدف فقط یک چیز است و آن اینست که در مدارس و برنامه های آموزشی ما تجدید نظر شود و دانش آموزان ما هم سعی کنند که وقتی از مدرسه بیرون می آیند بتوانند مجهز بسرمایه دانش و فن باشند بنده نمیخواهم در جریانی که برای دانش آموزان ما پیش آمد کرده همه را منجم به این مسأله کنم (موسوی ماکوئی) همه دانش آموزان نبودند اجازه بدهید بنده صحبت کنم همان تعداد معدودی که در این اعتراض شرکت داشتند من همه را محکوم نمیکنم به اینکه افرادی هستند که با هم جبار و جنجال و تظاهرات میخوانند نمره و دیپلم و عنوان بگیرند ممکن است در بین آنها از هر دو گروه وجود داشته باشد ولی قدر مسلم اینست که

اعتراضی که نسبت به این آیین نامه ای که می گوید اگر میخواهی دیپلم بگیری دیپلم بگیر ولی دیپلم با سواد بگیر اگر میخواهی فارغ التحصیل بشوی فارغ التحصیل شو در دانشگاه هم شرکت کن ولی اون ارزش فردی و شخصی خودت را بالا ببر و وقتی ارزش شخصی و فردی خودت را بالا بردی دیگر فردا گله ای نداری و موفقیت در امتحانات دانشگاه هم پیدا خواهی کرد نمیتواند مورد ایراد کسی واقع شود در هیچ جامعه ای و هیچ کشوری شما سراغ نداری که همه افراد دارای یک استعداد و یک میزان پیشرفت باشند در هر جامعه ای که نگاه کنید نام از جوامع سوسیالیستی یا غیر سوسیالیستی امکان ندارد که همه دارای یک استعداد باشند در آنجا هم اگر یک عده ای هستند که قدرت این را دارند که بتوانند به سطح عالی تحصیلات دانشگاهی برسند عده ای هم هستند بعنوان نکتسین و قسمت های حد وسط تحصیلات میکنند و هیچکس نمیتواند بگوید که تمام افراد و تمام کسانی که از آموزشگاهها یا مدارس بیرون می آیند باید در یک سطح معین و مشخص و یکنواخت قرار بگیرند کشور ما هم باین قرار هست آقایان دانش آموزان عزیز ما باید باین مسأله توجه کنند که بر حسب استعداد بر حسب صرف وقت و بر حسب پشتکاری که در این مورد بخرج میدهند بهمان اندازه هم گنج نصیب آنها خواهد شد نمیتواند یک دانش آموزی که وقت خودش را بخواهد بتفریح و شب گردی و لذات زمان جوانی و کودکی مصرف کند توقع داشته باشد مملکت او را مثل یک تاج افخاری دو دستی بگیرد و از یک کلاس بکلاس بالاتر منتقل کند و از دبیرستان به دانشگاه برود و عنوان دکتر و مهندسی بدهد و از تمام مزایا برخوردار سازد ما با چشم خودمان می بینیم که در تمام مدارس کسانی که واقعا استعداد دارند و حتی آنهاست که استعداد ضعیفی دارند ولی پشتکار و علاقه دارند تو زحمت میکنند موفقیت بدست می آورند و طبعاً این قبیل مقررات که در جهت بالا بردن سطح معلومات و اطلاعات دانشجویان و دانش آموزان است مورد اعتراض آنها واقع نمی شود (صحیح است) بلکه مورد اعتراض آنها واقع می شود که شانه از زیر بار زحمت خالی میکنند بموازات این مسائل البته باید توجه کرد که دولت و وزارت آموزش و پرورش

هم در این قبیل امور باید حس مسئولیت بیشتری بکنند بنده در اینجا بیانی راجع به مدارس ملی یا غیر ملی یا نحوه کار آنها و اختلافاتی که وجود دارد نمیکنم زیرا معتقدم که اصول کلی این مسئله و فلسفه و آگاهی کار مردم بخردم در امور تربیتی یک مسئله ای است که ما باید جداگانه در داخل حزب خودمان روی آن بحث و بررسی بکنیم من مجاز نیستم قبل از اینکه بحثی روی آن شده باشد نظر شخصی خودم را ابراز کنم ولی بطور کلی اینست که دولت و وزارت آموزش و پرورش باید بر نظارت خودش بیفزاید و باید سطح این مدارس و نحوه تعلیمات بنحوی برسد که دانش آموزان و دانشجو یان ما یک عناصر مفیدی برای جامعه باشند و بایک روح و ضمیرستی و روح خلعت بمملکت و بایمان بمبادهای مذهب و بایمان بمبادهای انسانیت از مدرسه بیرون بیایند یعنی ما همانطور که گفته شده «دکتر و مهندس شدن بسیار آسان است ولی انسان شدن مشکل است» (صحیح است) دانش آموزان و محصلین ما باید انسان باز بیایند ما باید بدانیم که فرد انسانی را تحویل جامعه میدهیم و خدمتگزار را تحویل مملکت میدهیم و میتوانیم آینده این مملکت را روی این افراد حساب کنیم امیدوارم که با توجهات وزارت آموزش و پرورش نحوه ای پیش بیاید که ما از تحصیلات و پیشرفت و مراقبت هائیکه از فرزندان ما میشود راضی و خشنود باشیم (احسنت).

۵ - تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.
۶ - تقدیم یک فقره لایحه و گزارش سه ماهه برنامه های عمرانی و یک فقره اصلاح بودجه و دو صورت دیون بوسیله آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی

رئیس - وارد دستور میشود آقای قوام صدری بفرماید
قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام ریاست لایحه ای است مربوط به بخشودگی عوارض اتومبیلهایی که در داخله تهیه میشود در صورت خرید شرکتهای عامل که مشمول معافیت های گمرکی هستند در مورد خرید اینگونه اتومبیلها از لحاظ حمایت صنایع داخلی و توسعه فروش اتومبیل های داخلی و جلوگیری

لز استفاده اتومبیلهای خارجی که با قیمت بیشتری وارد میشود در نظر گرفته شده است که شرکتهای عامل نفت که مشمول معافیت هستند در صورت خرید اتومبیلهای ساخت داخل از همان معافیت گمرکی و بخشودگیهای گمرکی در باره اتومبیلهای خریداری شده بوسیله این شرکتهای استفاده کنند ماده واحدهای تهیه و برای ارجاع به کمیسیونهای مربوط تقدیم میشود.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود. **قوام صدیقی** - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم هست بموجب قانون عمرانی برنامه چهارم تغییراتی که در برنامههای طی سال داده میشود بایستی به مجلس محترم گزارش شود اینک گزارش از آخرین تغییراتی که در برنامهها و اعتبارات عمرانی برنامه چهارم در سال ۱۳۴۹ داده شده است تقدیم میگردد.

رئیس - گزارش بین نمایندگان محترم توزیع میشود. **قوام صدیقی** - اصلاح بودجهای است مربوط به وزارت علوم و آموزش عالی که بایستی در کمیسیون بودجه مورد بررسی و تصویب قرار گیرد تقدیم میشود باضافه دو صورت از دیون بلامحل دانشگاه تهران و اداره کل ثبت است که باید بتصویب کمیسیون محترم بودجه برسد تقدیم میکنم.

رئیس - به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۷- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله تیمسار سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - تیمسار سبهد کاتوزیان بفرمائید.

سبهد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم پس از تصویب لایحه قانون استخدام کادر پزشکی نیروهای مسلح شاهنشاهی تعدادی پزشک دامپزشک و داروساز و دندانساز از سایر وزارتخانهها و نیروهای مسلح شاهنشاهی منتقل شدند و از این مزایا نمیتوانند استفاده کنند بنابراین لایحه ای تقدیم میشود تا ماده ۷ قانون مصوب اصلاح شود و این کادر پزشکی که بعد از تصویب این قانون به نیروهای مسلح شاهنشاهی منتقل شده اند بتوانند استفاده کنند.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع بموافق نامه بین المللی نجات و اعاده فضاوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراء جو و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم لایحه بموافق نامه بین المللی نجات و اعاده فضاوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراء جو مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۱۳۴۹/۷/۲۶ با حضور آقای گودرزی معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۱۴۸۴ مورخ ۱۳۴۹/۲/۲۹ آرسالی از مجلس سنا راجع بموافق نامه بین المللی نجات و اعاده فضاوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراء جو را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۳۵۷ چاپ شده است منور رسیدگی قرارداد و با توجه به پیشنهاد واصله مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آن بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

قانون موافقت نامه بین المللی نجات و اعاده

فضاوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده

بفضای ماوراء جو

ماده واحده - موافقتنامه بین المللی نجات و اعاده فضاوردان و استرداد اشیاء پرتاب شده بفضای ماوراء جو که مشتمل بر يك مقدمه و ده ماده میباشد و در تاریخ ۴۷/۲/۲ برابر با ۲۲ آوریل ۱۹۶۸ به امضای نمایندگان مختار دولت شاهنشاهی در مسکو، لندن و واشنگتن رسیده است تصویب و بدولت اجازه تسلیم سند تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله ملفی

رئیس - ماده واحده مطرح است آقای دکتر الهوتی بفرمائید.

دکتر الهوتی - طرح لایحه موافقتنامه بین المللی نجات و اعاده فضاوردان که امروز مطرح است موجب شد که بنده از این فرصت استفاده کنم و مطالبی در این مورد و موارد مشابه بعرض ساخت مقدس مجلس شورای ملی

برسانم ما در دنیای زندگی میکنیم که حتی برای کسانی که میخواهند بفضا بروند با تصویب چنین لایحه و موافقت نامه ای حداکثر تسهیلات برای انسانهایی که در فضا هستند یا سفر میکنند فراهم شود اما در عین حال می بینیم با کمال تأسفیک نوع سرعت جدید یا انحراف جدید بوجود آمده است که جان انسانها را بخطر میاندازد سرعت هواپیماها که مادر همه نفاض شاهد و ناظر آن هستیم و باید عرض کنم متأسفانه دو مورد هم در مملکت خودمان اتفاق افتاده مورد کمال تفر و ازر جار ملت ایران است (صحیح است. صحیح است) ملت ایران ۲۵۰۰ سال سابقه تاریخی دارد و همیشه طرفدار انسانها و بشریت بوده بنابراین تأسف آور است که می بینیم در میان چنین ملتی افراد خرد و بیخیزه یا تحریک شده ای پیدا میشوند که می آیند بنا انحراف مسیر هواپیماها جان انسانها را بخطر میاندازند. واقعه اخیر که تعدادی مسافر را با هواپیما و سرتین منحرف کرده سه نفر بچه نیکه و خام ۱۴ ساله و ۱۵ ساله و ۱۸ ساله با کمال تأسف میخواستند جان مسئولان خانواده ها را بخطر بیندازند و یکی از سر مهمانداران هواپیما را هم مجروح کردند بطوریکه مصاحبه خود او حاکی بود. خودش اظهار خوشوقتی میکرد که اگر تیر باونخورده بود و به بدنه هواپیما میخورد سوراخ میشد و يك عده مسافری گناه و سر نشین بی پناه که کاری جز انجام خدمت نداشتند جانشان بخطر می افتاد. باید دولت و همه دستگاهها باین امر توجه کنند. شرکت هواپیمائی ملی ظرف چند سال اخیر بسیار خوب پیشرفت کرده و جلورفته و لسی امروز که ما می بینیم چنین خطری در دنیا وجود دارد باید در این امر دقت کند. بنظر من کنترل مسافرین بهمان نحو که در همه جا صورت می گیرد باید انجام شود آقای دکتر یزدان پناه میگفتند در سفر اخیر که از کنفرانس بین المجالس بر میگشتند نه تنها در فرودگاه مبدأ بلکه در هر فرودگاهی مسافرین مجبور بودند تمام اثاثیه خودشان را خارج کنند تا دوباره کنترل شود و مرتبه سوار شوند بهر حال اگر وسائل شرکت هواپیمائی ملی ما امروز کافی نیست باید هر چه زودتر از وسائل سایر دستگاهها استفاده کند و جان مردم ایران را چه در داخل و چه در خارج که سفر میکنند حفظ کند و ما بستگانمان همه با این هواپیماها سفر میکنیم و این درست نیست که يك جوان

۱۴ ساله با برداشتن اسلحه و نارنجک برود بجان مسافرین سوء قصد کند. این خطرناکترین و رذل ترین نوع کاتگرتیسم در دنیاست (صحیح است. صحیح است) آن انسانهایی که سوار هواپیما میشوند چه گناهی کرده اند بنابراین هر نوع کنترلی از این حیث بشود بنظر من لازم و ضروری است آقای دکتر یزدان پناه می گفتند در کنفرانس بین المجالس یکی از مهمترین مواد دستور همین موضوع بود برای اینکه امروز مسافرت با هواپیما دیگر جنبه تفریحی ندارد بلکه الزامی است و نمیشود در این دنیای بزرگ با وسائل قدیمی سفر کرد و هر کس اجبار دارد از هواپیما استفاده کند. مطالعه شده است که به چه نحو میشود جلوی اینکار را گرفت البته بکعده افراد هستند که تحت تأثیر احساسات یا تحریکات قرار میگیرند و دست بچنین اقداماتی میزنند شاید بعضی ها هم این خیلهمای جنائی را میبینند. میبینند فلان آدم با اسلحه و با کماک پنج نفر آدم دیگر قهرمان شده خوب يك جوان چهارده ساله هم راه می افتد با يك اسلحه و نارنجک و بقول خودش کار قهرمانی میکند و لسی بقول ما این کار کاتگرتی و آدم کشی است چون اینکار در قهرمانی نیست يك بچه ۱۴ ساله یا ۱۸ ساله که دست بچنین کاری میزند نمیداند که این کارش چه ضرری برای اجتماع و مملکت و جهان دارد بنابراین علاوه بر اینکه این افراد مسئول هستند خانواده آنها هم مسئولیت دارند يك بچه ۱۴ ساله که هنوز از لحاظ قانونی تحت حمایت خانواده است باید خانواده نسبت به او حس مسئولیت و مراقبت داشته باشد. بطور يك بچه ۱۸ ساله یا ۱۷ ساله میتواند برود اسلحه و نارنجک تهیه کند پس حتماً خانواده ها مستحضر هستند و باید خانواده ها این مسئولیت را قبول بکنند و باید از لحاظ قانونی این مسئولیت را تسری داد و باید جان فرزندان خودشان را حفظ کنند چون این عمل تنها جان مسافرین را بخطر نمی اندازد بلکه جان خود آنها هم بخطر می اندازد و با شلیک يك گلوله یا با انفجار يك نارنجک هواپیما منفجر میشود و وقتی منفجر شد خود آنها هم از بین میروند خانواده ها نباید از زیر بار این نوع مسئولیت شانه خالی کنند (صحیح است) هواپیما دزدی یک نوع واقعه ای است که با افراد خاص تحت تأثیر قرار می گیرند و یا گروه بین المللی آنها را تحریک میکنند که اخیراً دیدیم چه کردند چه میکنند.

بهر صورت در کنفرانس بین المجالس این عمل تفرامیز و مدموم شناخته شد و از سازمان ملل متحد خواسته شده است که در این مورد طرحی با قانونی یا موافقتنامه ای تهیه شود که همه ممالک با امضای آن موافقت کنند تا همه ممالک مسئولیت داشته باشند من زمینم چطور ممکن است کشورهایی باشند که عضو سازمان ملل متحد هم باشند قوانین جنائی را هم امضاء کنند و حتی موافقت نامه ای را امضاء کنند که اگر انسانی در فضای ما و راه جو گرفتار سانحه ای شد اجازه دهند آنجا بنشیند تا سلامتی و جانش حفظ شود آنوقت چطور اجازه میدهند در چنین دنیائی يك سارق مسلح پیدا بشود با يك اسلحه و نارنجك يك هواپیما را بردارد و ببرد در يك فرودگاه دیگر این جنایت آشکار است و متأسفانه دولتی هم مثل دولت عراق پیدا میشود و میگوید این چنین افرادی را تحت حمایت قرار میدهد این دولت نیست این را باید گفت يك حزب آنارشيسم و يك دولت خرابكار كه فعلاً در عراق حاکمیت دارد در هیچ کجای دنیا این کار غیر انسانی و این نوع آدم کشی را تجویز نمیکند اگر چنین دولتی پیدا بشود که چنین دزدی و آدم کشی را تجویز کند (ایلخانی بورد کار همیشگی اینها بوده) و چنین افرادی را تحت حمایت قرار بدهد باید گفت که خود این دولت دولت متجاوز و خرابكار است و در دنیاى ما محکوم است (صحیح است صحیح است) بنده وقتی میخواستم این مطلب را صحبت کنم در روزنامه ها خواندم روز سه شنبه هفته آینده کنفرانس بین المللی یاتا که تمام ممالک عضو آن هستند خوشبختانه امسال در تهران و در ساختمان مجلس شورای ملی تشکیل میشود و خیال میکنم که مهمترین موضوع این کنفرانس همین مسأله باشد که امروز شرکت های هوائی در دنیا در خطر عجبی هستند. تنها در مملکت ما دو دفعه سرقت هواپیما اتفاق افتاده است ولی می بینیم در امریکا هر روز اتفاق می افتد. آنجا که در مورد عراق صحبت میکردم یادم رفت که این را بگویم کوباکه در دنیا معروف با بنگار شده و هر جا هواپیمائی را میدزدند به کوبا میبرند اخیراً از اینکار عاجز شده است و هواپیماها و حتی سارقین را پس میدهد بنا بر این در چنین دنیائی که حتی کوبا از این عمل ناراحت شده است و هواپیماها و سارقین را محترمی کند يك دولتی مثل عراق این چنین افرادی را تحت حمایت قرار میدهد و این جای تأسف است امروز هر فردی که

در دنیا زندگی میکند احتیاج به استفاده از وسایل تمدن که یکی از آنها هواپیما باشد دارد. در کنفرانس یاتا که در تهران تشکیل میشود باید این مسائل را مورد توجه قرار بدهند تا همه کشورها با امضای يك موافقتنامه متعهد شوند که این قبیل افراد را به کشورشان راه ندهند و حمایت نکنند. چطور ممکن است يك کسی بیاید يك هواپیمائی را بدزدد و سلاح ممنوع حمل بکند و جان مسافران را بخطر بیندازد و بعد هم مورد حمایت دولتی قرار بگیرد. این بنظر من بگ کار بسیار غلطی است و لازم است همه ممالک بخصوص سازمان ملل متحد در این مورد بیشتر با فشاری کنند و این برای امنیت دنیا و جهان ما بسیار لازم است و کاملاً ضروری است. خوشبختانه در مجلس سنای ایران طرحی از طرف همکاران محترم ما و آقای دکتر سجادی تهیه شده است که طرح بسیار مفیدی است ممکن است طرح کافی نباشد و احتیاج به مواد و تبصره های دیگری داشته باشد ولی باید اظهار خوشوقتی کنیم که مجلس سنی ایران در این مورد پیشقدم شده است و لازم است در تمام مجالس دنیا چنین لواجیحی تصویب شود تا مردم دنیا بتوانند امنیت خودشان را حفظ کنند و با کمال آزادی و دوز از ترس و نگرانی بتوانند سفرهای هوائی خودشان ادامه بدهند. بنده بیش از این وقت همکاران محترم را نمیگویم بار دیگر از دولت ایران و از شرکت هواپیمائی ملی ایران خواستار این هستم که در مورد حفظ جان مسافران و سر نشینان هواپیماها بهر صورت که امکان دارد اقدام کند اگر وسائلی کافی برای حفظ جان مسافران ندارد از دولت ملت ایران کمک بخواهد (صحیح است) و از نظر قرارداد هوائی و موافقت نامه های بین المللی آنچه که لازم هست و احتیاج دارد بناید در کنفرانس یاتا که در هفته آینده در تهران تشکیل میشود مطرح کند بدون شك مجلسین ایران از هر جهت آمادگی کامل دارند و هر نوع لایحه و طرحی را تصویب خواهند کرد تا ملت ایران امنیت کامل داشته باشد در حالی که دنیا در آشوب و ناامنی هست در کشور ما در سایه رهبری های خردمندانه شاهنشاه از هر جهت امنیت وجود دارد و لازم است وضعی بوجود آید که از لحاظ

مسافرت هوائی نیز این امنیت حفظ شود و هر چه شرکت هواپیمائی وسائیل و حتی قانون و مقررات احتیاج دارد و از لحاظ مالی و معنوی و ایمنی باید فراهم شود و به هواپیمائی ملی کمک لازم بشود تا انشاء الله این چنین کارهای خام و نپخته در جامعه مترقی ما از بین برود (احسن)

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود

۹- طرح گزارش شورای اول کمیسیون پست و تلگراف و تلفن راجع به لایحه اهداء بکهار سری از هرنوع تمیر یادگاری بهر يك از کشورهای تركيه و پاکستان در صورت عمل متقابل

رئیس - گزارش شور اول اهداء يك هزار سری از هرنوع تمیر یادگاری بهر يك از کشورهای تركيه و پاکستان در صورت عمل متقابل مطرح است قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون پست و تلگراف و تلفن بمجلس شورای ملی

کمیسیون پست و تلگراف و تلفن در جلسه ۲۷ مهر ماه ۱۳۴۹ با حضور آقای کشاورزبان معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن و آقای قوام صدوری معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۶۷۵۴-۱۵/۴/۴۹ راجع به اهداء بکهار سری از هرنوع تمیر یادگاری بهر يك از کشورهای تركيه و پاکستان را که بشماره ۱۳۶۰ چاپ شده است مطرح کرد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب رسانید

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد

لایحه قانون اهداء بکهار سری از هرنوع تمیر یادگاری بهر يك از کشورهای تركيه و پاکستان در صورت عمل متقابل

ماده واحده - بوزارتخانه های دارائی و پست و تلگراف و تلفن اجازه داده میشود از هرنوع تمیر یادگاری که منتشر میگردد تعداديك هزار سری بهر يك از کشورهای تركيه و پاکستان در صورت عمل متقابل اهداء نمایند در آمد حاصل از فروش تمیرهاییکه متقابلاً از کشورهای

مزبور دریافت میشود بحساب خزانه داری کل منظور خواهد شد

مخبر کمیسیون پست و تلگراف و تلفن - دکتر کفائی

گزارش شورای اول از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۸ مهر ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به اهداء بکهار سری از هرنوع تمیر یادگاری بهر يك از کشورهای تركيه و پاکستان را که بشماره ۱۳۶۰ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون پست و تلگراف و تلفن را تأیید و تصویب کرد

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورد در شور ماده واحده رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت نمیشود

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احترام پیشنهاد مینماید جمله آخر ماده واحده بصورت زیر اصلاح شود:

و ترتیب فروش با اهداء تمیرهاییکه متقابلاً از کشورهای مزبور دریافت میشود طبق مقررات مربوطه فروش با اهداء تمیرهای داخلی خواهد بود. با احترام - جواد مینبد

ریاست معظم مجلس شورای ملی

اینجناب پیشنهاد مینماید که لایحه اهداء بکهار سری از هرنوع تمیر یادگاری بهر يك از کشورهای تركيه و پاکستان بشرح زیر اصلاح شود

در آمد حاصل از فروش تمیرهاییکه به بهای اسمی انجام میگردد به حساب خزانه دار بکل منظور و همچنین اهداء تمام با قسمتی از آنها از طرف وزارت پست و تلگراف و تلفن مجاز است حسن مصطفوی نائینی

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترمه در مورد ایجاد اهداء بکبزار سری از هر نوع
تمیر با دگاری بیشتر باید میشود قسمت اخیر ماده مزبور
حذف و پس از جمله عمل متقابل اهداء نماید جمله زیر
اضافه شود:

تمیر هائیکه متقابلاً از کشورهای مزبور دریافت میشود
برابر مقررات تمیرهای یادگاری داخلی بفرش رسیده و
درآمد حاصل بحساب خزانه دارنگار منظور خواهد شد
با تقدیم احترام - حسن صائبی

رئیس - لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به
کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

**۱۰ - اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از
دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات**

رئیس - نامه هائی از دولت رسیده است برای اطلاع
مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ساخت مقدس مجلس شورای ملی

باز عایت ماده واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات
وسایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب بر نامه های عمرانی
کشور» مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۳۵ موافقتنامه اعتباری
بمنظور تأمین ۹۰ درصد هزینه های ارزی خرید و نصب مولد
۱۲۰ مگاواتی نیروگاه اصفهان که جمع کل هزینه ارزی آن
بالغ بر ۱۲۲۲۲۷۰۰ دلار آمریکائی است با شرکت ایتالیائی
جی. آی. ئی در تاریخ ۱۳ مهر ۱۳۳۹ منعقد گردیده است.
اعتبار مذکور در ۲۰ قسط شش ماهه مساوی بصورت سفته
بازپرداخت میگردد و بمانده اقساط بازپرداخت نشده بهرهای
از قرار ۷ درصد در سال تعلق خواهد گرفت و سر رسید اولین
قسط اصل ۳۶ ماه پس از تاریخ امضای موافقتنامه میباشد.

این گزارش در اجرای بصره ۲ ماده واحده فوق الذکر
تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

ساخت مقدس مجلس شورای ملی

باستناد ماده ۶ قانون برنامه عمرانی چهارم کشور
مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۳۶ و باز عایت ماده واحده «قانون
نحوه خرید ماشین آلات وسایر لوازم برای اجرای طرحهای
مصوب بر نامه های عمرانی کشور» مصوب ۲۴ خرداد ماه
۱۳۳۵ موافقتنامه اعتباری بمنظور تأمین هشتاد و دو نیم در

صد هزینه ارزی خرید تراستور ماتورهای برق و قطعات
بدکی مربوط که جمع کل هزینه ارزی آن بالغ بر پانصد و
هشتاد و چهار هزار و هشتصد دلار تیرائی است با شرکت
الکترونیم لیستان در تاریخ ۱۵ مهر ماه ۱۳۳۹ منعقد گردیده
است. اعتبار مذکور در ۶ قسط مساوی متوالی سالیانه بصورت
سفته بازپرداخت میگردد و بمانده اقساط بازپرداخت نشده
بهره های از قرار ۶٪ (۶٪) درصد در سال تعلق خواهد گرفت و
سر رسید اولین قسط اصل دوازده (۱۲) ماه بعد از تاریخ
آخرین حمل میباشد.

این گزارش در اجرای بصره (۲) ماده واحده فوق الذکر
تقدیم میگردد.

امیر عباس هویدا

۱۱ - بیانات بعد از دستور آقای ایلخانی پور

رئیس - آقای ایلخانی پور بعنوان بعد از دستور صحبت
می فرمایند.

ایلخانی پور - بنام خداوند بخشنده مهربان و بسم

نامی شاهنشاه آریا مهر.

با کسب اجازه از مقام ریاست و نمایندگان محترم

شهر کرمانشاه در این ماه ناظر شورانگیز ترین احسانات
ملی و میهنی بود که کمتر نظیر آنرا دیده شکر خدا بر اکره بار
دیگر افتخار بزرگی نصیب مردم غیور و سلحشور این سامان
گردید (صحیح است) شاهنشاه آریا مهر روز ۱۸ مه ماه

در حالیکه نخست وزیر خدمتگزار جناب آقای هویدا و
جناب آقای علم وزیر محترم در بار شاهنشاهی و رؤسای محترم
مجلسین و تیمسار ریاست ژاندارمری بکل افتخار التزام موکب
مبارکشان را داشتند به این شهر تاریخی نزول اجلال فرمودند
در فرودگاه در حالیکه قلب گردان شاهدوست آریائی بزرگ
باختر ایران زمین از شوق و شادی می پیید و آشک احسانات
بی شائبه از چشمانشان جاری بود بزبانت پدر تاجدار خود
نازل گردیدند شاهنشاه پس از سان واحدهای ارتش و استماع
عرض گزارش از مقابل صف مستقبلین عبور فرمودند و همه
را مورد عنایت شاهانه قرار دادند در مقابل صف عشاری و

نمایندگان کشاورزان از وضع زندگی آنها پرسش فرمودند و
در پاسخ بعرضشان رسید که در اثر انقلاب مقدس شاه و مردم
تشکیل شرکتهای تعاونی روستائی و شرکتهای سهامی زراعی
درآمد سالیانه آنها سه برابر رسیده و از این همه الطاف و
مکرمت شهریاری کلاه گوشه دهقان به آسمان رسیده سپس

از کارخانه پشم بافی کرمانشاه و نوسازی طاقستان باز دید گردید
آقای شهرستانی استاندار فعال کرمانشاه مورد مرحمت قرار
گرفت پیشرفتهای عمرانی و بالارفتن سطح زندگی مردم موجب
رضایت خاطر ملوکانه شد آنکاه بمرکز ستاد ارتش یکم نزول
اجلال فرمودند در حالیکه ده هزار نفر زن و مرد در دو کلان عشار
و شهری مشتاقانه ساعتها در انتظار زیارت مقدم مبارک شاهنشاه
بودند در طول راه طاقستان به کرمانشاه صف کشیده و سا
فریاد های ممتد جاوید شاه سرزمین سرسبز هخامنشی را به
لرزه در آورده و نشان دادند که مافرنندان همان پدراپی هستیم
که همیشه در رکاب شاهنشاهان بزرگ و نامدار ایران زمین
از نثار جان و مال برای اعتلای نام شاه و ایران در بیخ نوزیده
(صحیح است) آری:

هر بنائی که توییستی بجهان گشته خراب

این در خانه عشق است که با زاست هنوز (احسن است)
برای ملت ایران موجب بسی افتخار جاودانی است

که در زمان پادشاهی داناو توانا و رهبریکه مشعلدار علم و
دانش اند زندگی میکنیم و از این موهبت الهی برخورداریم
در عصر همان روز کارخانه قند کرمانشاه در بیستون مورد بازدید
قرار گرفت در حالیکه هزاران نفر کشاورز مرد و زن به شکرانه
این رویداد تاریخی بسای کوبی میکردند و از روستاها دسته
دسته غازم بیستون بودند که از نزدیک به زیارت ناجی خود
موفق گردند با فریادهای زنده یاد شاهنشاه دادگستر نجات
دهنده دهقان و کشاورزان بیو غ بردگی و بنده گی ابر از احسانات
می نمودند کوه بیستون که شاهده و هزار و بانصد سال شاهنشاهی
ایران بوده باردیگر ناظر میثاق ناگسستی شاه و ملت بود.

آ ترا که خون پاک وطن در رگ و تن است

در رزم دشمنیان وطن همچو آهن است

مایلک دل و زمان همه گوئیم روز و شب
کائین ما خدا و شهنشاه و میهن است (احسن است)
در محوطه کارخانه آقای وزیر اقتصاد و رئیس کارخانه
گزارشی بعرض رسانند کارگران و کارمندان این کارخانه
نسبت به رهبر بزرگ ایران عزیز ابراز احساسات مینمودند
و شاهنشاه از وضع زندگی و معیشت و مسکن آنها استفسار فرمودند
و راجع برفاه بیشتر آنها اوامر شاهانه شرف صدور یافت در روز
۱۹ مانور ارتش یکم در حالیکه جناب آقای نخست وزیر و
تیمساران ریاست ستاد بزرگ و فرماندهان نیروی هوائی و
زمینی و فرماندهان ارتش شاهنشاهی و نمایندگان مجلسین
کرمانشاه افتخار حضور داشتند در پیشگاه مبارک شاهنشاه
اجراء و در نتیجه تیمسار سپهبد فرخ نیا فرمانده ارتش یکم و
تیمسار فرمانده لشکر کرمانشاه مورد عنایت شاهانه قرار
گرفتند و در ساعت ۱۳ در حالیکه دعای خیر صد ها هزار نفر
مردم باختر ایران زمین بدرقه راهشان بود به تهران غریمت
فرمودند از درگاه خدای بزرگ دوام عمر و بقاء سلطنت
شاهنشاه آریا مهر و سلامتی علیاحضرت شهبانوی نیکوکار و
گرامی و الاحضرت و لایعنه دم محبوبه را خواستارم و توفیق
خدمتگزاران شاه و مردم را بیش از پیش مشلت مینمایم
(احسن است).

۱۲ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را
ختم می کنیم تاریخ دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران
محترم خواهد رسید.

(ساعت یازده و پنج دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**